

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

ACORD nr. 0/1964

privind realizarea și exploatarea Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, pe fluviul Dunărea

ACORD

În vigoare

EMITENT

Consiliul de Stat

PUBLICARE

Buletinul Oficial

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 17:20

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/30794>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

---

1. Articolul 1	13. Articolul 13
2. Articolul 2	14. Articolul 14
3. Articolul 3	15. Articolul 15
4. Articolul 4	16. Articolul 16
5. Articolul 5	17. Articolul 17
6. Articolul 6	18. Articolul 18
7. Articolul 7	19. Articolul 19
8. Articolul 8	20. Articolul 20
9. Articolul 9	21. Articolul 21
10. Articolul 10	22. Articolul 22
11. Articolul 11	23. Articolul 23
12. Articolul 12	

Articole

Articolul 1

Părțile contractante se obliga sa construiască și sa exploateze, în condițiile prevăzute în prezentul Acord, Sistemul hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, pe fluviul Dunarea, denumit în textul care urmează: "Sistemul Porțile de Fier".

Articolul 2

1. Sistemul Porțile de Fier, a cărui realizare și exploatare formează obiectul prezentului Acord, se compune din:

- a) obiecte și lucrări pentru utilizarea potențialului hidroenergetic al fluviului Dunarea și pentru ameliorarea condițiilor de navigație în sectorul Porțile de Fier; aceste obiecte și lucrări sînt amplasate în zona dintre localitățile Gura Vaii și Sip și cuprind în principal:
    - a) doua centrale electrice cu aceiași parametri și caracteristici tehnice, una lîngă malul stang și alta lîngă malul drept al Dunării, legate între ele printr-o linie electrica de înaltă tensiune;
    - b) un baraj deversor în albia Dunării;
    - c) doua ecluze cu aceiași parametri și caracteristici tehnice, una lîngă malul stang și alta lîngă malul drept al Dunării;
    - d) o sosea și lucrările necesare pentru construirea ulterioară a unei cai ferate pe baraj;
    - e) albia amenajată a Dunării în aval de baraj;
  - b) obiecte și lucrări auxiliare necesare exploatării obiectelor prevăzute la punctul A, literele a, b și c din prezentul articol;
  - c) obiecte și lucrări a căror executare este determinata de crearea lacului de acumulare și de necesitatea protejării lacului de acumulare și de necesitatea protejării terenurilor riverane ale lacului de acumulare. 2. Obiectele și lucrările care formează Sistemul Porțile de Fier vor fi detaliate și precizate prin Sarcina de proiectare a Sistemului, care se va elabora conform prevederilor prezentului Acord.
-

Articolul 3

1. Sistemul Porțile de Fier se va construi astfel încît să permită exploatarea cu nivelul biefului amonte variabil pînă la cota 69,50 metri deasupra Marii Adriatice, la baraj. 2. Debitul instalat va fi de 8500 metri cubi pe secunda, puterea instalata în cele doua centrale electrice de cca. 2 milioane kW, iar producția medie anuală totală de energie electrica de cca. 10 miliarde kWh. 3. Camerele ecluzelor vor avea lungimea utila de 310 metri, lățimea utila de 34 metri și adâncimea la prag de 4,50 metri. 4. Caracteristicile tehnice și parametri obiectelor și lucrărilor Sistemul Porțile de Fier se vor preciza prin Sarcina de proiectare a Sistemului.

Articolul 4

1. Regimul de funcționare a Sistemul Porțile de Fier va fi organizat astfel încât nivelul apelor Dunării să nu depășească la gura Nerei cota 68,00 metri deasupra Marii Adriatice în perioadele în care depășirea acestui nivel ar provoca pagube terenurilor riverane ale lacului de acumulare, cu excepția perioadelor în care nivelul în regim natural este mai mare decât aceasta cota. Lucrările pentru protejarea terenurilor riverane se vor executa în volumul necesar pentru a permite menținerea nivelului Dunării la gura Nerei la cota 68,00 metri deasupra Marii Adriatice. 2. Părțile contractante vor stabili ulterior, de comun acord, oportunitatea și condițiile suportării comune a investițiilor și cheltuielilor de exploatare suplimentare pentru regimul de funcționare a Sistemul Porțile de Fier cu nivelul de retenție maximă de lungă durată al apelor Dunării la gura Nerei la cota 69,50 metri deasupra Marii Adriatice.

Articolul 5

1. Mărimea totală a investițiilor necesare pentru realizarea Sistemul Porțile de Fier este de circa 400 milioane dolari SUA. Aceasta sumă va fi precizată conform prevederilor Convenției privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă. 2. În suma investițiilor, prevăzută la punctul 1 al prezentului articol, sînt cuprinse și despăgubirile pentru pagubele provocate direct pe teritoriile celor două State prin inundarea sau scoaterea din folosință de bunuri, prin strămutarea sau adaptarea de construcții și instalații sau prin întreruperea folosirii acestora, apărute ca urmare a creării lacului de acumulare al Sistemul Porțile de Fier. Modul de stabilire a pagubelor și de calcul al despăgubirilor se reglementează prin Convenția privind despăgubirile pentru pagube. 3. În suma prevăzută la punctul 1 din prezentul articol se include 95 milioane dolari SUA, care reprezintă valoarea obiectelor și lucrărilor necesare și suficiente pentru îmbunătățirea în sectorul Porțile de Fier a condițiilor actuale de navigație. Cele două Părți contractante vor credita cu această sumă, în cote egale, Administrația Fluvială a Porturilor de Fier, urmînd ca această sumă să le fie restituită conform prevederilor art. 6, pct. 2 din prezentul Acord.

Articolul 6

1. Cele două Părți contractante vor participa cu cote egale la investițiile totale prevăzute la articolul 5 din prezentul Acord. 2. Suma care se investeste pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație în sectorul Porturilor de Fier, arătată la art. 5, pct. 3 din prezentul Acord, va fi recuperată de Administrația Fluvială a Porturilor de Fier prin taxe corespunzătoare pe care aceasta le stabilește în conformitate cu prevederile Convenției despre regimul navigației pe Dunăre, din 18 august 1948, și ale art. 18, pct. 5 din prezentul Acord, și va fi restituită în cote egale celor două Părți care au creditat această sumă.

Articolul 7

1. Fiecare Parte contractantă va executa obiectele și lucrările din Sistemul Porțile de Fier, situate pe teritoriul sau.

2. În scopul egalizării participării celor două Părți la investițiile totale pentru realizarea Sistemului Porțile de Fier; Părțile contractante au convenit ca acea Parte, pe al cărei teritoriu valoarea investițiilor este mai mică decât jumătate din valoarea totală a investițiilor Sistemului Porțile de Fier, va executa, prin excepție de la prevederile punctului 1 al prezentului articol, anumite obiecte și lucrări pe teritoriul celeilalte Părți, în cadrul Sistemului Porțile de Fier. Modul de aplicare a acestei prevederi este reglementat prin Convenția privind execuția lucrărilor și prin Convenția privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă.

3. Fiecare Parte contractantă va finanța obiectele și lucrările pe care le executa, indiferent pe al cărui teritoriu acestea sînt situate.

Articolul 8

Cele două Părți contractante au căzut de acord să folosească la toate nivelele de retenție, în cote egale, potențialul hidroenergetic amenajat prin Sistemul Porțile de Fier, pe toată durata existenței acestui Sistem. Modul de aplicare a acestei prevederi este reglementat prin Convenția privind exploatarea Sistemului Porțile de Fier.

Articolul 9

1. Actuala frontieră între cele două State pe Dunăre rămîne neschimbata, cu excepția zonei obiectului principal, unde se vor face următoarele rectificări;

- a) în termen de nouăzeci de zile de la intrarea în vigoare a prezentului Acord, frontiera se va modifica astfel încît, de la punctul unde actuala frontieră atinge latura amonte a fundației barajului, se va abate pe albia fluviului de-a lungul laturii amonte a fundației barajului, pînă la mijlocul barajului deversor, de unde se va abate în unghi drept și va intersecta barajul deversor la mijloc și apoi se va abate pe albia fluviului de-a lungul laturii aval a radierului barajului, către malul stang al Dunării, pînă la punctul unde se va intalni cu actuala frontieră; aceasta rectificare se va efectua conform configurației barajului din Sarcina de proiectare a Sistemului Porțile de Fier;
  - b) în termen de treizeci de zile de la verificarea și recepția tehnică a barajului, efectuată în sensul art. 30 din Convenția privind executarea lucrărilor, frontiera se va modifica din nou, astfel încît din punctul unde, în aval de baraj, se intersectează actuala frontieră și linia dreaptă trasa perpendicular pe baraj la mijlocul barajului deversor pe la mijloc pînă la latura amonte a fundației barajului și de aici va urma în amonte de baraj în linie dreaptă șapte sute metri pînă la frontiera actuală.
2. Cu privire la modificările frontierei, descrise la punctul 1 din prezentul articol, se vor întocmi protocoale speciale. Aceste modificări vor ramne în vigoare pe toată durata exploatării barajului Sistemului Porțile de Fier, după care se va restabili actuala frontieră.
3. Condițiile de trecere a frontierei în zonele necesare în perioada executării Sistemului Porțile de Fier, sînt stabilite prin Protocolul privind trecerea frontierei.
4. Obiectele și lucrările care se vor executa pe baza prezentului Acord pe teritoriul român, vor fi proprietatea Republicii Populare Române, iar obiectele și lucrările care se vor executa pe teritoriul iugoslav, vor fi proprietatea Republicii Socialiste Federative Iugoslavia. Fiecare Stat va avea drept de proprietate pe partea de baraj deversor pînă la secțiunea transversală corespunzătoare liniei de frontieră pe barajul deversor stabilite conform prevederilor punctului 1 din prezentul articol.

Articolul 10

1. În realizarea și exploatarea Sistemului Porțile de Fier, Părțile contractante vor ține seama de faptul ca acest Sistem reprezintă un întreg din punct de vedere hidroenergetic de navigație. 2. Fiecare Parte contractantă este obligată să asigure ca obiectele și lucrările Sistemului Porțile de Fier, care-i aparțin și care condiționează funcționarea normală a Sistemului ca un întreg hidroenergetic și de navigație, să fie utilizate în scopurile pentru care au fost construite și să fie întreținute, pe toată durata normală de existență, în stare care să permită exploatarea în condițiile prevăzute prin prezentul Acord. 3. În cazul în care uzura fizică normală a unora din obiectele sau lucrările Sistemului Porțile de Fier face imposibilă sau împiedică exploatarea Sistemului în condițiile prevăzute prin prezentul Acord și prin Convenția de exploatare, Partea căreia îi aparțin aceste obiecte sau lucrări este obligată să asigure înlocuirea sau reconstrucția lor și să suporte cheltuielile acestei înlocuiri sau reconstrucții. Cele două Guverne, la propunerea Comisiei mixte, se vor putea înțelege și asupra unei alte soluții tehnice. 4. Cheltuielile de înlocuire sau reconstrucție a obiectelor și lucrărilor care deservește navigația, vor fi finanțate în cote egale de Părțile contractante și vor fi încasate de Administrația Fluvială a Porților de Fier prin taxe corespunzătoare și restituite în cote egale celor două Părți care le-au finanțat. 5. Cheltuielile pentru înlocuirea sau reconstrucția obiectelor sau instalațiilor construite în cadrul Sistemului Porțile de Fier pentru apărarea terenurilor riverane ale lacului de acumulare, în cazurile prevăzute la punctul 3 al prezentului articol se vor suporta, prin excepție de la acel punct, de către Părțile contractante în cote egale, dacă la propunerea Comisiei mixte nu se înțelege asupra unei alte soluții. 6. Comisia mixtă va stabili, la punerea în funcțiune definitivă a Sistemului Porțile de Fier, durata normală de existență a obiectelor, instalațiilor și lucrărilor prevăzute la pct. 5 din prezentul articol, precum și ce cheltuieli se vor considera drept cheltuieli de înlocuire sau reconstrucție. 7. Fiecare Parte contractantă se obligă să se abțină de la orice acțiune care ar putea să provoace piedici în utilizarea obiectelor și lucrărilor Sistemului Porțile de Fier, care aparțin celeilalte Părți. 8. Orice modificare a obiectelor și lucrărilor Sistemului Porțile de Fier, care ar putea duce la schimbarea parametrilor obiectelor și lucrărilor Sistemului care aparțin celeilalte Părți, se poate efectua numai prin înțelegere prealabilă între cele două Părți contractante.

Articolul 11

1. În scopul realizării unei colaborări și coordonări permanente, precum și pentru asigurarea aducerii la îndeplinire și aplicării prevederilor Acordului, Convențiilor și Protocoalelor privind Sistemul Porțile de Fier, Părțile contractante înființează, ca organ mixt al celor două Guverne, Comisia mixtă româno-iugoslava pentru Porțile de Fier, denumită în textul ce urmează: "Comisia mixtă". 2. Atribuțiile Comisiei mixte și ale organelor acesteia sînt prevăzute prin prezentul Acord, prin Convențiile și prin Protocoalele privind Sistemul Porțile de Fier, precum și prin Statutul Comisiei mixte. 3. Organizarea și funcționarea Comisiei mixte se reglementează prin Statutul stabilit de cele două Părți.

Articolul 12

1. Fiecare Parte contractantă va desemna organizația de proiectare care va elabora, în calitate de Proiectant general, proiectele necesare realizării Sistemului Porțile de Fier. 2. Pentru asigurarea realizării obiectelor și lucrărilor Sistemului Porțile de Fier pe care trebuie să le execute, fiecare Parte contractantă va desemna câte o organizație în calitate de Beneficiar. 3. În scopul coordonării și colaborării între Beneficiari, Comisia mixtă va înființa, ca organ permanent al său, un Organ local operativ de coordonare constituit din reprezentanții Beneficiarilor.

Articolul 13

1. Fiecare Parte contractantă va desemna câte o întreprindere pentru administrarea, exploatarea și întreținerea obiectelor energetice care-i aparțin, din cadrul Sistemului Porțile de Fier. 2. Administrația Fluvială a Porturilor de Fier va administra, exploata și întreține obiectele și lucrările din Sistemul Porțile de Fier care deservește navigația. 3. Obiectele și lucrările date în folosință provizorie în perioada executării Sistemului Porțile de Fier, vor fi exploatate și întreținute de către Beneficiarul Părții careia îi aparțin aceste obiecte și lucrări. 4. În scopul coordonării activității organizațiilor prevăzute la pct. 1 și 2 din prezentul articol care vor administra, exploata și întreține obiectele și lucrările Sistemului Porțile de Fier, Comisia mixtă va înființa un Organ comun de coordonare, constituit din reprezentanții pe care îi vor desemna aceste organizații. 5. Coordonarea permanentă și operativă a activității celor două întreprinderi energetice prevăzute la pct. 1 din prezentul articol se va asigura de către un Serviciu comun de dispecer, pe care îl va înființa Comisia mixtă.

Articolul 14

1. Proiectanții generali vor elabora în comun Sarcina de proiectare a Sistemului Porțile de Fier. 2. Sarcina de proiectare trebuie să conțină documentația tehnico-economică de baza asupra posibilității tehnice și economicității realizării Sistemului Porțile de Fier, soluțiilor tehnice, parametrilor principali, amplasamentelor obiectelor și lucrărilor, caracteristicilor echipamentului, precum și asupra tuturor indicilor tehnico-economici necesari. 3. Sarcina de proiectare trebuie să conțină, pe lângă documentația tehnico-economică prevăzută la punctul 2 din prezentul articol, și:

- a) Devizul general al investițiilor,
  - b) Planul general de execuție.
4. Proiectanții generali vor elabora Sarcina de proiectare, precum și celelalte proiecte și documentații tehnico-economice ale Sistemului Porțile de Fier, în modul prevăzut prin Convenția privind elaborarea proiectelor, prin Convenția privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă și prin Convenția privind despăgubirile pentru pagube. 5. Avizarea și expertizarea Sarcinii de proiectare, precum și a celorlalte proiecte și documentații tehnico-economice, se vor face în conformitate cu prevederile Convenției privind elaborarea proiectelor Sistemului Porțile de Fier. 6. Sarcina de proiectare a Sistemului Porțile de Fier se aproba de cele două Guverne. Celelalte proiecte și documentații tehnico-economice se aproba de către Comisia mixtă sau de către organele împuternicite de acesta.

Articolul 15

1. Prin Sarcina de proiectare, Planul general de execuție și planurile anuale de execuție, se vor stabili obiectele și lucrările pe care le va executa fiecare Parte contractantă, precum și termenele lor de executare. Fiecare Parte contractantă va asigura construcția și montajul obiectelor și lucrărilor pe care trebuie să le execute, în termenele stabilite. În acest scop, fiecare Parte contractantă va asigura materialele, echipamentele, utilajul de execuție și forța de muncă necesară. 2. Obiectele și lucrările Sistemului Porțile de Fier vor fi executate întru totul în conformitate cu proiectele aprobate în comun potrivit art. 14, punctul 6, din prezentul Acord, cu excepția obiectelor și lucrărilor care, conform prevederilor Convenției privind executarea lucrărilor și Convenției privind despăgubirile pentru pagube, se pot executa de către fiecare Parte după proiecte și concepții proprii. 3. Părțile contractante vor lua măsurile necesare, prevăzute în Convenția privind execuția lucrărilor, pentru ca, în perioada construirii Sistemului Porțile de Fier, navigația să fie cât mai puțin posibil stanjenită în zona în care se executa lucrări în albia Dunării. 4. Supravegherea îndeplinirii Planului general și a planurilor anuale de execuție, controlul calității obiectelor și lucrărilor și verificarea executării lor în conformitate cu proiectele, se vor face atât de către fiecare Parte Contractantă, pentru obiectele și lucrările pe care le executa, cât și în comun de către ambele Părți, potrivit prevederilor Convenției privind execuția lucrărilor Sistemului Porțile de Fier. 5. Verificarea și recepția tehnica ale fiecărui obiect și lucrare din cadrul Sistemului Porțile de Fier se vor efectua după terminarea executării fiecăruia dintre acestea. Verificarea și recepția tehnica definitivă a întregului sistem se vor face după recepția tuturor obiectelor și lucrărilor. Verificările și recepțiile tehnice vor fi efectuate conform prevederilor Convenției privind execuția lucrărilor. 6. La terminarea executării Sistemului Porțile de Fier, Comisia mixtă va întocmi un Proces-verbal prin care se vor constata: terminarea lucrărilor, cu inventarul obiectelor și lucrărilor executate, îndeplinirea obligațiilor reciproce ale Părților contractante privind executarea Sistemului Porțile de Fier și pregătirea Sistemului pentru punerea în funcțiune completa și definitivă. Procesul-verbal va fi supus spre aprobare celor două Guverne. Pentru aplicarea Convenției privind exploatarea, Sistemul Porțile de Fier se va considera dat în exploatare la data la care cele doua Guverne își notifica reciproc aprobarea acestui Proces-verbal.

Articolul 16

1. Toate valorile care se stabilesc sau se decontează între Părțile Contractante în legătură cu realizarea Sistemului Porțile de Fier, se vor exprima în dolari SUA, pe baza prețurilor medii de pe piețele mondiale caracteristice, conform prevederilor Convenției privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă. 2. La stabilirea valorii de decontare a investițiilor se va ține seama de variația prețurilor pe piețele mondiale caracteristice, astfel cum este prevăzut în Convenția privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă. 3. În cadrul decontării între Părțile contractante, fiecărei Părți se recunosc valoarea lucrărilor pe care le-a executat conform Planului general și planurilor anuale de execuție, despăgubirile pentru pagube, precum și celelalte sume care i se cuvin potrivit Convenției privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă. Metoda de calcul a valorii de decontare a investițiilor și a soldului care rezultă din decontare este prevăzută în Convenția privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă. 4. Soldul rezultat din decontare se va înscrie în conturi speciale, deschise în acest scop la Banca de Stat a Republicii Populare Române și la Banca Națională a Iugoslaviei. Termenul de deschidere a acestor conturi și modul lor de funcționare se vor stabili printr-un aranjament bancar ce se va încheia între cele două Bănci. Asupra soldului se va aplica o dobânda de 2,5% anual. 5. În cazul în care, la terminarea executării Sistemului Porțile de Fier, va rămâne între cele două Părți un sold, acesta, inclusiv dobânzile aferente, va fi lichidat într-un termen de doi ani, în modul în care va fi stabilit de comun acord între cele două Părți. În cazul în care paritatea aur a dolarului SUA, existentă la data semnării prezentului Acord, se va modifica, Părțile contractante vor stabili de comun acord măsurile necesare pentru restabilirea echilibrului financiar la lichidarea soldului, astfel încât nici una din Părți să nu suporte din aceasta cauza eventuale pierderi.

Articolul 17

Părțile contractante au căzut de acord ca Sistemul Porțile de Fier să fie dat în exploatare completă în anul 1971. În acest scop, Părțile au stabilit următoarele termene: - în cursul trimestrului I 1964 se vor termina sarcina de proiectare a Sistemului Porțile de Fier și proiectul organizării execuției obiectului principal; - la jumătatea anului 1964 vor începe lucrările pregătitoare; - în anul 1965 va începe executarea obiectelor și lucrărilor; - în anul 1970 vor fi date în funcțiune primele agregate ale centralelor electrice.

Articolul 18

1. Părțile contractante se obliga sa coordoneze exploatarea și întreținerea obiectelor și lucrărilor, în măsura necesară pentru exploatarea rațională a întregului Sistem Porțile de Fier, în condițiile prevăzute prin prezentul Acord. 2. Fiecare Parte contractantă va asigura administrarea, exploatarea și întreținerea obiectelor și lucrărilor din cadrul Sistemului Porțile de Fier care-i aparțin, în afară obiectelor și lucrărilor pe care cele doua Părți le vor incredinta spre administrare, exploatare și întreținere Administrației Fluviale a Portilor de Fier, conform Convenției privind exploatarea Sistemului Porțile de Fier. 3. Prin excepție de la prevederile punctului 2 din prezentul articol, lucrările de dragare în lacul de acumulare și alimentarea cu energie electrica a statiilor de pompare pentru evacuarea apelor subterane și de suprafața provocate de existenta Sistemului Porțile de Fier vor fi efectuate în comun de cele doua Părți, în volumul și condițiile prevăzute prin Convenția privind exploatarea Sistemului Porțile de Fier. 4. Fiecare Parte contractantă, precum și Administrația Fluviala a Portilor de Fier vor suporta toate cheltuielile pentru administrarea, exploatarea și întreținerea pe care le îndeplinesc conform punctelor 2 și 3 din prezentul articol. 5. Acoperirea cheltuielilor pentru administrarea, exploatarea și întreținerea obiectelor și lucrărilor Sistemului Porțile de Fier care deserveșc navigația, precum și recuperarea conform art. 6, pct. 2 din prezentul Acord, a sumei investite pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație în sectorul Porțile de Fier, vor fi asigurate prin taxe, stabilite de către Administrația Fluviala a Portilor de Fier conform prevederilor Convenției despre regimul navigației pe Dunăre, din 18 august 1948. Taxele vor fi exprimate în franci aur cu greutatea 10/31 grame și titlul de 0,900. Instrucțiunile privitoare la modalitatea de percepere a acestor taxe vor fi elaborate de Administrația Fluviala a Portilor de Fier în înțelegere cu Comisia Dunării. 6. Modul de aplicare a prevederilor prezentului articol este reglementat prin Convenția privind exploatarea Sistemului Porțile de Fier. 7. Părțile contractante au convenit sa adapteze în timp util Acordul pentru stabilirea Administrației Fluviale a Portilor de Fier, încheiat la 31 mai 1953, corespunzător prevederilor prezentului Acord.

Articolul 19

1. Responsabilitatea pentru daunele pricinuite terților în cursul realizării sau exploatării Sistemului Porțile de Fier, va cădea în sarcina organizației de execuție, respectiv de exploatare, în legătură cu activitatea căreia s-a pricinuit dăuna. Responsabilitatea organizațiilor fiecărei Părți contractante și competența de judecată se stabilesc pe baza legislației în vigoare în țara căreia îi aparține organizația respectiva. 2. Cazurile de responsabilitate extracontractuală pentru daunele pricinuite în legătură cu activitatea unei organizații a uneia din Părțile contractante, organizațiilor celeilalte Părți contractante, se vor examina și rezolva conform procedurii prevăzute în art. 21 din prezentul Acord.

Articolul 20

1. Daunele apărute în perioada de execuție, ca o consecință a forței majore, la obiectele și lucrările Sistemului Porțile de Fier, vor fi suportate de Partea care executa aceste obiecte și lucrări. Aplicarea acestei prevederi la obiectele și lucrările pe care o Parte le executa pe teritoriul celeilalte Părți, este reglementată prin Convenția privind stabilirea valorii investițiilor și decontarea reciprocă. 2. Daunele apărute ca o consecință a forței majore în perioada exploatării Sistemului Porțile de Fier, la obiectele și lucrările a coror avariere sau distrugere ar împiedica sau ar face imposibila pentru ambele Părți exploatarea în cote egale de ambele Părți contractante. Modul de aplicare a acestei prevederi este reglementat prin Convenția privind exploatarea Sistemului Porțile de Fier. 3. În cazul daunelor apărute ca o consecință a forței majore în perioada exploatării la obiectele și lucrările care deserveșc navigația, cheltuielile pentru repararea sau reconstrucția acelor obiecte și lucrări vor fi finanțate de către Părțile contractante în cote egale și vor fi încasate de Administrația Fluvială a Porturilor de Fier prin taxe corespunzătoare și restituite în cote egale celor două Părți care le-au finanțat. 4. Daunele apărute ca o consecință a forței majore în perioada exploatării Sistemului Porțile de Fier, la obiectele și lucrările care nu sînt prevăzute la punctele 2 și 3 ale prezentului articol, vor fi suportate de Partea pe teritoriul căreia sînt situate. 5. Prin forța majoră, în sensul prezentului articol, se considera calamitățile naturale. Apele mari, gheturile și cutremurele se considera forța majoră numai dacă proporțiile lor depășesc limitele prevăzute în proiectele Sistemului Porțile de Fier.

Articolul 21

1. Eventualele diferende în legătură cu interpretarea și aplicarea prevederilor prezentului Acord, Convențiilor și Protocoalelor privind Sistemul Porțile de Fier, precum și orice alte litigii cu caracter juridic referitoare la execuția și exploatarea Sistemului, se vor rezolva de către Comisia mixtă. 2. Dacă în cadrul Comisiei mixte nu se va ajunge la soluționarea diferendelor, acestea vor fi supuse celor două Guverne spre rezolvare pe cale diplomatică. 3. În cazul în care nu se ajunge la un acord în legătură cu rezolvarea diferendelor în sensul pct. 2 din prezentul articol, Părțile contractante se obliga sa rezolve diferendele pe calea arbitrajului și în acest scop sa ia toate măsurile necesare pentru ca în termenul cel mai scurt sa constituie o comisie de arbitraj. 4. Părțile contractante au căzut de acord ca în situațiile prevăzute la punctul 3 din prezentul articol, să aplice următoarea procedura: în termen de o luna de la cererea uneia dintre Părți, fiecare Guvern va desemna câte un arbitru; arbitrii se vor strădui să soluționeze diferendul; dacă cei doi arbitri nu reușesc sa găsească, de comun acord, o soluție a diferendului într-un termen de trei luni, acești doi arbitri vor alege un al treilea arbitru care nu va fi cetățean al nici unuia dintre cele doua State; dacă cei doi arbitri nu ajung la un acord asupra alegerii celui de-al treilea arbitru într-un termen de doua luni, cel de-al treilea arbitru va fi desemnat de guvernul unui stat terț sau de organul de conducere al unei organizații internaționale; dacă apare acest caz, statul terț sau organizația internațională vor fi stabilite de comun acord de către cele doua Guverne în cel mai scurt termen posibil.

Articolul 22

Prezentul Acord, Convențiile, Protocoalele și toate celelalte documente încheiate cu privire la realizarea și exploatarea Sistemului Porturilor de Fier, enumerate în Actul final semnat astăzi, formează un tot unitar. Ele vor fi interpretate și aplicate în legătură lor reciprocă și în spiritul principiilor generale ale colaborării permanente și comunității de interese în care au fost încheiate de cele doua Părți.

Articolul 23

Prezentul Acord va fi ratificat de ambele părți contractante potrivit dispozițiilor constituționale și legislative ale fiecărei Părți. Prezentul Acord se încheie pe timp nelimitat. Acordul va intra în vigoare în ziua schimbului instrumentelor de ratificare, care va avea loc la București, în termenul cel mai scurt posibil. Făcut la Belgrad, la 30 noiembrie 1963, în doua exemplare originale, fiecare în limba română și în limba sirbo-croată, ambele texte avînd aceeași valabilitate. Președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Române Gheorghe Gheorghiu-Dej
Președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia Iosip Broz Tito _____